

32. ne v mezidobí, 8. 11. 2020

Texty:

Am 5, 18-24
1 Tes 4, 13-18
Mt 25, 1-13

Modlitby:

1/ Dobrý Bože, prosíme za nemocné chorobou Covid 19, jejichž počet je stále veliký. Myslíme na P. Rudolfa z Lenešic, prof. Halíka a další, jejichž jména ani neznáme. Kéž vědci brzy najdou účinnou vakcínu proti viru způsobujícímu tuto nemoc. Do tvé ochrany svěčujeme lékaře, sestry, pomáhající pracovníky a dobrovolníky. K Tobě, Pane, voláme!

2/ Prosíme Tě, Pane, za oběti zemětřesení v Turecku a jejich rodiny, za místa občanských nepokojů a bojů v Bělorusku, Náhorním Karabachu, na Ukrajině. Daruj jejich obyvatelům toužený pokoj. K Tobě, Bože, voláme!

3/ Modleme se za nemocného kamaráda, který je již několik týdnů hospitalizován a prožívá strach a nejistotu z budoucnosti. Prosme za jeho přátele a známé, aby mu byli oporou. K Tobě, Pane, voláme!

4/ Velmi nás v uplynulém týdnu zarmoutila zpráva o úmrtí naší kolegyně, sestry farářky Lady Kocourkové, která podlehl vážné nemoci a odešla ve věku pouhých 51 let! Nerozumíme tomu, co se stalo, ale důvěřujeme v Boží milosrdenství a dobrotu a prosíme: Buď jí, Pane, milostiv! Kéž je připočtena k zástupu věrných! K Tobě, Bože, voláme!

5/ 7. 11. uplynul rok, od tragické události, kdy nás opustil bratr kostelník a člen sboru, Václav Derfler. Stále ho máme v živé paměti a připomínáme si společně prožitá léta, jeho každodenní službu a dobrotivou povahu. Je nám moc líto, že jeho ruka nerozhoupe zvon ve věži, aby oznámil začátek bohoslužeb. Vidíme ho při pohledu do kostelních lavic i při zhasínání svíci v kolumbáriu. Všude tam byl Václav. Zůstává v našich vzpomínkách a modlitbách. K Tobě, Pane, voláme a prosíme: Buď mu milostiv!

6/ V těchto dnech si připomínáme 15. výročí úmrtí paní Zdeňky Kratochvílové. Děkujeme spolu s rodinou za její život, svědectví víry, naděje a lásky a prosíme: Ať jí světlo věčné svítí a ať odpočívá v pokoji! Amen

7/ V den 400. výročí bitvy na Bílé hoře se modleme s křesťany v naší zemi i po celém světě:

„Prosíme tě, Pane, v tento den výročí bitvy, která se stala symbolem temnoty, útlaku, netolerance a rozdělení, za uzdravení nemocných lidí i vztahů. Kéž křesťané v naší zemi i po celém světě jedněmi ústy vyznávají tebe jako jediného Pána a cestu ke spáse lidstva. Amen.“

Milé sestry a milí bratři!

Blíží se závěr liturgického roku, proto se církev ve svém zvěstování zaměřuje na poslední věci člověka a připomíná přicházející Boží soud na konci času.

Protože je Bůh podle Bible Pánem celého světa, je také jeho Soudcem, jak naznačuje První kniha Mojžíšova (Gn 18, 25) a potvrzují proroci (např. Iz 26, 9, Jr 25, 15n. 31 aj.). Zvláště prorok Daniel se zabývá tímto tématem.

Židovstvo v době Nového zákona bylo přesvědčeno, že Bůh soudí a jednou dojde k rozhodujícímu a

konečnému soudu nad každým člověkem, který se prohřešil proti Božímu zákonu. Zvláště farizeové, kteří věřili ve zmrtvýchvstání, se proto snažili vyvážit hříchy dobrými skutky. To vedlo jednak k bláhové a pyšné sebedůvěře, jednak k beznadějnému strachu před Božím hněvem. Vykonavatelem tohoto soudu měl být Mesiáš.

Jan Křtitel zvěstoval Boží soud jako událost, která stojí přede dveřmi (Mt 3, 7-10; L 3, 7-17). Kdo se chce zachránit před tímto soudem, musí činit pokání a nést „ovoce“ dokazující obrat od dosavadního hříšného způsobu života! Pak se může Mesiáš – Soudce stát Spasitelem. Ježíš navázal na Jana Křtitele a schválil jeho slovo (Mt 11, 7-19). Stále znovu zdůrazňoval bezprostřední závažnost Božího soudu, hrozícího každému, kdo se prohřešuje proti Božímu příkazu lásky a poslušnosti (Mt 5, 17n). V Kázání na hoře (Mt 5 – 7), podobenstvích o nebeském království (Mt 13), v polemice proti farizeům (Mt 12, 32; 23, 13-35), v proslovech k učedníkům (Mt 10, 28. 33) a zvláště v podobenství o druhém příchodu (Mt 24, 44-51; 25, 1-30) a o posledním soudu (Mt 25, 31n) Ježíš probouzí svědomí, když připomíná, že Bůh je Pánem a Soudcem, před nímž se musí každý zodpovídat ze svých činů a celého životního zaměření. Soud se přitom týká všech národů světa (Mt 25, 32).

Nově Ježíš prohlašuje sebe za ústřední postavu posledního soudu (Mk 14, 62). Konečné rozhodnutí bude záviset na poměru člověka k němu. Před tímto soudem člověk nemůže uplatňovat žádné zásluhy, může počítat jen s milostí a Božím odpuštěním, které musí být denně vyprošováno (Mt 6, 12) a proměňováno v milosrdenství k druhým (Mt 6, 12. 14; 18, 21-35).

Podobenství o družičkách (Mt 25, 1-13) je jedním z podobenství posledního soudu. Přirovnává nový věk ke svatební hostině, což je oblíbený a vděčný motiv v Ježíšových řečech. O příběhu se vedou spory, zda vychází ze skutečných svatebních zvyklostí té doby, nebo je od základu (i s průvodem a světly) vymyšlen pro tuto příležitost. Doklady o palestinských svatebních zvycích nejsou jednoznačné, přesto se zdá, že podobenství počítá se zvyky, které pokládali posluchači za běžné a srozumitelné. Nesrozumitelně nepůsobí ani průběh svatby, ani zdržení ženicha. Snad teprve jednání části družiček. Vedle toho najdeme v podobenství i některé méně nápadné, ale provokativní momenty jako je nesolidarita moudrých družiček a tvrdost ženicha.

Podobenství o družičkách si z mnoha možností, které nabízí obraz svatby, vezme jeden jediný motiv, jímž je čekání na ženicha. Nesledujeme ale nevěstu, nýbrž družičky. Čekají někde před domem nebo poblíž domu, kde se bude odehrávat svatební hostina, aby ženichovi vyšly vstříc i s lampami a spolu s ním vešly dovnitř na hostinu. (1) Jde o typ podobenství, v němž dva dělají stejnou činnost, a přece to není totéž (srv. Mt 7, 24-28; Mt 21, 28-31). Posluchač nebo čtenář má domyslet, v čem spočívá rozdíl, proč je jednou práce dobrá, podruhé špatná.

Všechny družičky čekají na ženicha. Chtějí mu vyjít vstříc a potom s ním vejít na svatbu. Kdyby ženich přišel hned, radovalo by se jich všech deset. Problém nenastane s příchodem ženicha, ale jeho zdržením: Nepřichází! Pošetilé počítaly s jeho okamžitým příchodem, moudré věřily, že přijde, ale také si uvědomovaly, že čas příchodu nikdo předem nezná a že nemusí nastat hned. (3-4)

Oběma skupinám družiček je společné také to, že je přemůže spánek. Nikdo jim to ale nemá za zlé. Je jasné, že si ženich opravdu dal na čas, takže únava přemohla úplně všechny. Stalo se tak něco velmi nepříznivého, když ženich přišel, bylo pro některé pozdě! S vyhořelými lampami se nedalo nic dělat. Pošetilé družičky nebyly připravené! (5)

Křik uprostřed noci není třeba interpretovat jako nějaké předcházející znamení. Spíš jde o důvod probuzení spících družiček, budou mít i v dalším vyprávění své místo. (6) Ještě po procitnutí dávají všechny do pořádku své lampy, chovají se stejně. Chtějí naplnit očekávání a přivítat ženicha. (7) Najednou z rozhovoru družiček zjišťujeme, že došlo ke katastrofě. Pošetilým pannám nestačil olej, a tak se v zoufalství obrátí na ty moudré a požádají zcela pochopitelně o pomoc. (8) Zvláštní situace nastala, když moudré družičky tuto žádost odmítnou: „**Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!**“ (9) Olej tady představuje ze své podstaty něco nedělitelného, jakousi osobní odpovědnost: Každý je se svou lampou sám za sebe. Podobenství neřeší přesně, co je olej, spíše doporučuje počítat s tím, že noc bude dlouhá.

Pošetilé skutečně odejdou nakupovat, ale zatímco byly pryč, ženich se vrátil a nastala velmi tragická situace pro ty, které u toho nebyly! (10) Promeškaly přítomný čas a dveře na hostinu pro ně

zůstaly zavřené! (10-11) Nevíme, zda by je ženich přijal i s pohasínajícími lampami. Podobenství o tom nemluví. Odpověď ženicha je tvrdá: „...**neznám vás!**“ (12) Může jít o projev rozhořčení, že mu pošetilé pokazily průvod, ale stejně tak může jít o konstatování faktu, že tyto panny opravdu nezná. Patristické a středověké výklady spatřovaly v ženichovi Krista a v jeho příchodu poslední soud. Jeroným nebo Jan Zlatoústý předpokládali, že všechny družičky měly víru (tu představují lampy), ale jen rozumné ji doplnily skutky (olejem). Jiný výklad říká, že všechny konaly dobré skutky, ale pošetilé to činily pro prázdnou slávu, proto i jejich lampy zůstaly prázdné. Olej pak podle Augustina představuje křesťanskou lásku. Odvážnější výklady viděly v pěti rozumných pannách pět ctností a v pěti pošetilých pět neřestí. Dnes spatřujeme v podobenství především výzvu k připravenosti na Boží soud.

Kéž bys, Pane, až přijdeš, našel svou církev bdící ve světle Ducha, abys probudil k životu i tělo, které bude odpočívat v hrobě! Amen.